

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/158/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118223501
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7118223501.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú W., bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, na návrh matky: L. zastúpená advokátkou JUDr. Miriamou Pančišinovou, Advokátska kancelária Košice, Rázusová č. 49, za účasti otca: H., trvale bytom G. zastúpený advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Advokátska kancelária Košice, Štúrova č. 20, v konaní o zvýšenie výživného takto

r o z h o d o l :

Z v y š u j e výživné zo strany otca pre maloletú W. zo sumy bežného výživného 250 eur mesačne na sumu bežného výživného v sume 350 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť do rúk matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počínajúc dňom 3.12.2018 do budúca.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 27.11.2014 č.k. 22P/114/2013-191 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.7.2015, č.k. 7CoP/49/2015-256.

Dlžné výživné, ktoré vzniklo otcovi za obdobie od 3.12.2018 do 31.7.2019 v sume 593,38 eur je otec povinný zaplatiť do rúk matky v lehote 10 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom, ktorý podala súdu dňa 3.12.2018 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca pre maloletú W. s poukazom na to, že naposledy o výške výživného bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 7.1.2016, č.k. 22P/114/2013-282, ktorým súd určil vyživovaciu povinnosť otca sumou bežného výživného 250 eur mesačne a sumou výživného na tvorbu úspor 50 eur mesačne. V čase tohto súdneho rozhodnutia maloletá mala 11 rokov a od tohto súdneho rozhodnutia došlo na jej strane k podstatným zmenám pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného, pretože maloletá v súčasnosti má 16 rokov a navštevuje X. ročník Z.. Matka v podanom návrhu popísala nevyhnutné výdavky na maloletú sumou XXX eur mesačne, k čomu doložila aj listinné dôkazy, uviedla ďalšie nevyhnutné výdavky a svoje výdavky v sume XXX eur mesačne, k čomu taktiež predložila listinné dôkazy. Poukázala na to, že jej príjem predstavuje XXX eur mesačne a predpokladaný príjem otca XXXX eur mesačne, preto podľa nej výživné, v celkovej sume 300 eur mesačne už nie je dostatočné, a žiadala, aby súd odo dňa podania návrhu zvýšil toto výživné v časti bežného výživného na sumu 650 eur mesačne. V ostatnej časti zmenu nenavrhovala, teda navrhovala ponechať sporivú časť výživného sumou 50 eur mesačne,

2. Otec podal vo veci písomné vyjadrenie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 22.3.2019. Poukázal na to, že rozhodnutie o zvýšení výživného bolo preskúmané v odvolacom konaní Krajským súdom v Košiciach, a jeho rozhodnutie pochádza zo dňa 30.7.2015, teda z času, keď mala maloletá 13 rokov a nie 11 rokov, ako to uvádzala matka. Aj v čase rozhodovania súdu o poslednej úprave výživného, aj v súčasnosti, je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Otec nepopiera, že nástup maloletej na iný stupeň školy priniesol nárast potrieb maloletej, je však presvedčený o tom, že tomuto nárastu zodpovedá suma 50 eur, a preto v tejto časti súhlasí so zvýšením výživného, teda súhlasí, aby bežné výživné bolo zvýšené na 300 eur mesačne. Podľa neho, rozpis výdavkov súvisiacich s maloletou zo strany matky je značne nadhodnotený, za neprimerané považuje výdavky na kultúrne aktivity a vreckové v sumu 100 eur mesačne, rovnako je neprimeraná suma 50 eur mesačne na kozmetiku pre maloletú, 20 eur na čistiace prostriedky, rovnako aj 30 eur na lieky, ktoré by mali súvisieť s kožnými problémami maloletej. Čo sa týka nákladov na MHD, na stravovanie v školskej jedálni, sú to výdavky, ktoré boli preukazované aj v predchádzajúcom konaní o výživnom. Poukázal na zmenu pomerov, ktorá nastala na jeho strane, pretože uzatvoril manželstvo, s manželkou a s jej maloletou dcérou žije v rodinnom dome, ktorý spolu postavili. Pribudli mu výdavky súvisiace s hypotekárnym úverom v sume 600 eur mesačne, leasing na osobné motorové vozidlo, ako aj výdavky súvisiace so zabezpečovaním bežných životných potrieb. Okrem toho, v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, matka bola nezamestnaná, v súčasnosti zamestnaná je, a má svoj príjem. Vzhľadom na to, že maloletá W. má už 17 rokov, nie je dieťaťom, vo vzťahu ku ktorému by matka mohla podstatnú časť svojej vyživovacej povinnosti zabezpečovať osobnou starostlivosťou, na druhej strane, zo strany otca bolo nesporné, že s maloletou sa nestretáva, a preto nemôže sa zúčastňovať na jej výchove, ani na krytie ďalších výdavkov súvisiacich s dieťaťom, čím rešpektuje postoj matky, ktorá vyslovene žiadala, aby sa otec nestýkal s maloletou W. v prítomnosti jeho manželky.

3. Kolízny opatrovník podal vo veci písomnú správu dňa 13.3.2019, z ktorej vyplýva, že prešetril pomery tak na strane rodičov, ako aj maloletého dieťaťa. Potvrdil, že maloletá W. býva so svojou matkou v X izbovom byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve matky. Otec býva v X. izbovom rodinnom dome so svojou rodinou, teda s manželkou a jej dieťaťom, s maloletou W. Otec sa oženil v roku 2016. Na základe zistených skutočností kolízny opatrovník doporučil upraviť výživné na maloletú W. s prihliadnutím na jej odôvodnené potreby, ako aj na príjmové, majetkové schopnosti a možnosti na strane povinného rodiča. Zároveň sa úrad prikláňal k návrhu matky, nakoľko od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky a otca, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 22P/114/2013, listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom, ako aj predloženými účastníkmi konania a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Súd zistil, o výške výživného zo strany otca pre mal. W. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 27.11.2014 č.k. 22P/114/2013-191 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.7.2015, č.k. 7CoP/49/2015-256, právoplatným dňa 24.8.2015 tak, že súd určil bežné výživné na 250 eur mesačne a sporivú časť výživného sumou 50 eur mesačne od 14.8.2013 do budúca. V čase tohto súdneho rozhodnutia otcov príjem bol zistený vo výške XXXX eur za obdobie 9/2012 do 8/2013 a v sume XXXX. eur za obdobie od 9/2013 do 8/2014. Matka v čase tohto súdneho rozhodnutia bola nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Maloletá W. navštevovala II. stupeň základnej školy.

6. Z výpovede matky vyplýva, že na jej strane sa od predchádzajúceho súdneho rozhodnutia zmenilo to, že je zamestnaná, pričom až do 14.3.2019 pracovala S. eur mesačne, ako A., a od 14.3.2019 pracuje v spoločnosti Minebea s.r.o., kde spolu s nadčasmi zarába XXX eur mesačne. Okrem toho jej zamestnávateľ prispieva na dochádzku bonusom 100 eur mesačne, ale iba za tých podmienok, že splní dochádzku do zamestnania za celý mesiac. Tento bonus dostáva k výplate. Na jej osobnom stave sa nič nezmenilo, naďalej býva v X. izbovom byte s maloletou, byt je jej vlastníctvom, a za tento byt spláca hypotéku sumou XXX eur mesačne. Hypotéku bude splácať ešte nasledujúcich 25 rokov. Čo sa týka pravidelne sa opakujúcich výdavkov za bývanie, tie predstavujú 220 eur mesačne, raz štvrtročne odpad 30 eur, Antik mesačne 19,90 eur. Čo sa týka maloletej, ukončila X. ročník Z. ktorú musí užívať zo zdravotných dôvodov, čo stojí 12 eur mesačne. Okrem toho má zistenú alergiu, a preto musí užívať lieky proti alergii za 6 eur mesačne a sprej do nosa z toho istého dôvodu 9 eur mesačne. Maloletej matka dobíja ISIC kartu, pretože do školy dochádza MHD, čo stojí 10 eur mesačne. Podľa nej od septembra

2019 sa táto suma zvýši na 12 eur mesačne. Začiatkom školského roka sú zvýšené výdavky na dcéru najmä s nákupom školských potrieb, kníh a zaplacením ZRPŠ, čo spolu môže predstavovať 70 eur. Okrem toho prispieva na chod školy 13 eur ročne a bežné školské potreby predstavujú: zošity a knihy anglického jazyka + pracovné zošity (knihy anglického jazyka obyčajne stoja 25 eur, pracovné zošity 13 eur). Maloletá sa stravuje v škole, ale nie každý deň, pričom denná strava predstavuje 1,90 eur. Okrem toho jej matka dáva vreckové, pretože keď má dlhý deň, musí si dokúpiť stravu aj mimo obeda, takže to vreckové predstavuje asi 3 eurá denne. Maloletá sa stravuje aj doma, čo stojí 180 eur mesačne, ale táto suma sa podľa matky zvýšila na 200 eur mesačne. Maloletá má rôzne školské aktivity, týka sa to najmä výletov zo školy, exkurzií, príležitostne je to 9 eur, k tomu vreckové, mobil maloletej 15 eur mesačne, výdavky súvisiace s osobnou hygienou predstavujú 50 eur mesačne, a to z toho dôvodu, že maloletá má dlhé kučeravé vlasy, a používa jednu značku na ošetrovanie vlasov, a to šampón, kondicionér značky NIVEA, pričom za jeden mesiac vypotrebuje aj jeden celý šampón. Okrem toho maloletá má problémy s pleťou, takže taktiež užíva kozmetiku značky NIVEA. Pokiaľ uviedla, že mesačne vreckové pre maloletú predstavuje 60 eur, je to podľa matky skutočnosť, pretože z tohto si maloletá kupuje aj nejaké veci, ktoré chce napr: knihy, alebo si chodí sadnúť s kamarátkou, kde jednorazový poplatok určite predstavuje 8 eur, chodí na plávanie, korčuľovanie a podobne. Okrem toho sú tu však ďalšie výdavky s kultúrnymi aktivitami asi za 40 eur mesačne, na ktoré chodia spoločne s dcérou. Minulý školský rok maloletá navštevovala jazykovú školu, a to nemčinu, kde sa platí ročne 150 eur a budúci školský rok by mala navštevovať anglický jazyk. Okrem toho maloletá nosí dioptrické okuliare, kde sa rámy vymieňajú asi raz ročne za 50 eur. Pokiaľ sa vymieňajú aj sklíčka, tak je to 80 eur za dva roky. Suma čistiacich prostriedkov bola uvedená pre domácnosť- 20 eur. Matka medzi výdavkami uviedla aj výdavky na spoločné výlety, dovolenky 400 eur ročne. Vzhľadom na to, že maloletá potrebuje uniformu do školy, tak táto bola objednaná, stála 35 eur, ale ešte jednu sadu bude potrebovať, taktiež za 35 eur. Okrem toho jej musí dokúpiť dva náteľníky po 5 eur a zdravotnú obuv, ktorá bude stáť 25 až 30 eur jeden pár. Matka ďalej rozviedla svoje vlastné výdavky týkajúce sa jej mobilu 24,25 eur mesačne, mesačník MHD 20 eur mesačne, kde sa taktiež zvýši cena na 25 eur mesačne, potom jej lieky Detralex, antikoncepcia a lieky na imunitu 35,90 eur mesačne, jej stravovanie v domácnosti 160 eur mesačne, oblečenie 40 eur, osobná hygiena 40 eur, daň za byt 64,90 eur ročne a poistenie bytu 59 eur ročne. Ďalej matka uviedla, že z jej strany je nesporné, že otec začal platiť zvýšené výživné od mesiaca 4/2019 o 50 eur. Pokiaľ si započíta výdavky, ktoré uviedla a svoje príjmy, tak zostáva každý mesiac v mínuse 350 eur. Finančne ju však podporuje matka a sestra. Ďalej uviedla, že v škole sa rozhodli, že každý mesiac budú šetriť 20 eur na budúcu stužkovú slávnosť, a to od 1/2019. Matka uviedla, že maloletá nosí topánky veľkosti 41 a jej výška je 173 cm.

7. Z výpovede otca vyplýva, že oproti stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia sa zmenil jeho osobný stav, pretože sa v roku 2016 oženil. Vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a jej maloletou dcérou v F. za ktorý platí mesačne 160 eur, to je za plyn, elektriku, vodu a služby, televíziu, internet, pričom dom patrí do BSM, keďže ho vybudovali spolu s manželkou. Na cestu do práce používa motorové vozidlo S. ktoré je zakúpené na leasing a mesačná splátka predstavuje XXX eur. Toto auto používa tak na súkromné, ako aj služobné účely, rok výroby je 2016. V rodine majú ešte ďalšie auto a to O. rok výroby 2009, ktorý patrí jeho manželke a nadobudla ho ešte pred uzavretím manželstva, používa ho ona. Ďalej otec uviedol, že mimo rodinného domu nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Vlastnil M., ktorý však predal a financie použil na výstavbu F.. Spláca hypotéku sumou XXX . eur mesačne. Jeho príjem predstavuje XXXX eur mesačne v čistom, má služobný mobil, ktorý používa tak na služobné, ako aj súkromné účely a jeho zamestnávateľ mu prispieva na cestu do práce a späť sumou 135 eur mesačne. Čo sa týka hypotéky za rodinný dom, túto spláca on sám. S manželkou hradia spoločne, na polovicu, výdavky súvisiace s bývaním a stravujú sa spoločne, takže jeho podiel z tej stravy, ktorá predstavuje mesačne 700 až 800 eur, môže predstavovať 250 eur. Vzhľadom na príjmy a výdavky rodiny, po realizovaní všetkých výdavkov mu môže zostať mesačne XXX eur. Úspory však s manželkou v súčasnosti neriešia, pretože musia splácať hypotéku. Manželka je taktiež zamestnaná S.ur mesačne. Otec nepopiera, že jeho ročná odmena v roku 2008 predstavovala XXXX eur. Mimo výživného na maloletú ničím iným neprispieva. Taktiež potvrdil, že od apríla 2019 prispieva na výživu maloletej bežné výživné 300 eur mesačne.

8. Po vykonaní dokazovania právna zástupkyňa matky poukázala predovšetkým na to, že sú tu dané dôvody pre zvýšenie výživného na takú sumu, ktorú oni požadujú, pretože výdavky s maloletou sa od posledného určenia výživného zmenili v takej miere, že zvýšenie o 400 eur je dôvodné a primerané aktuálnym potrebám maloletej. Maloletá je vo veku XX ročného dievčaťa, ktoré sa rýchlo vyvíja, a

napriek tomu, že otec spochybňoval výdavky s ňou súvisiace, on sám nedoložil žiadne také výdavky, ktoré by odôvodňovali zvýšenie o 50 eur mesačne. Otec nežije v spoločnej domácnosti s maloletou, nestretáva sa s ňou, teda nemôže mať prehľad o výdavkoch, ktoré s maloletou súvisia. Pri rozhodovaní je potrebné brať do úvahy aj zvyšovanie cien na trhu, či sa už jedná o potraviny, lieky a podobne. Ďalej je potrebné prihliadať na životnú úroveň každého z rodičov, a pokiaľ životná úroveň jedného z rodičov je vyššia v porovnaní s druhým rodičom tak, ako je to v tomto prípade, je povinnosťou tohto rodiča zabezpečiť relevantné životné podmienky aj svojmu dieťaťu, pričom výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že životná úroveň otca, ktorý má mesačný príjem XXXX eur, spolu s príspevkom od zamestnávateľa 135 eur a ročnými odmenami 7000 eur je neporovnateľne vyššia, ako životná úroveň matky, ktorá má príjem v rozmedzí 620 až 650 eur mesačne, a bez akýchkoľvek finančných, alebo hmotných benefitov. Navyše, výdavky, na ktoré otec poukazoval neboli žiadnym spôsobom zdokladované.

9. Právna zástupkyňa otca poukázala na to, že podľa nich, bežné výživné vo výške 300 eur, ktorú v súčasnosti otec platí, je primerané odôvodneným potrebám maloletej. Zmenu pomerov je potrebné posudzovať oproti stavu, ktorý bol zistený v čase rozhodovania Krajského súdu v Košiciach, teda k 30.7.2015. V tomto konaní nie je možné nanovo prehodnocovať pomery na strane povinného, ako aj na strane oprávnenej z toho hľadiska, či výživné, ktoré bolo určené rozsudkom Krajského súdu, bolo určené správne. Podľa nich, už na prvý pohľad je zrejmé, že návrh nezodpovedá požiadavkám Zákona o rodine, pretože zvýšenie výživného, resp. reparácia pôvodného súdneho rozhodnutia nie je možná kedykoľvek, keď sa zmenia pomery, ale len v takej miere, ktorá zodpovedá nárastu potrieb na strane oprávnenej a prípadným zmenám možností a schopností na strane povinného. Je nesporné, že na strane maloletej nastala podstatná zmena pomerov tým, že nastúpila na vyšší stupeň školy, študuje na strednej škole. Podľa nich, všetky tie náklady, na ktoré matka poukazovala, preukazovala ich alebo poukazovala na ne už v predchádzajúcom súdnom konaní, snáď mimo nákladov súvisiacich s nákupom školskej uniformy. Rovnako aj náklad matky na bývanie, na hypotekárny úver, cestovné a lieky boli zohľadňované v pôvodných súdnych rozhodnutiach. Rovnako aj zdravotné problémy maloletej s pokožkou boli brané do úvahy, snáď mimo nepreukázanej potreby maloletej užívať antikoncepciu zo zdravotných dôvodov. Opätovne poukázala na to, že výdavky matky sú značne nadhodnotené, najmä čo sa týka výdavkov na stravovanie doma, v školskej jedálni, ale aj na vreckové, ktoré má taktiež slúžiť na stravovanie dieťaťa. Pokiaľ takto vychádza mesačný výdavok na stravovanie maloletej 295 eur, je to suma nadhodnotená, rozhodne nezodpovedá sume, ktorá je prípustná v zmysle rozhodovacej činnosti súdu. Ďalej, poukázala na to, že pokiaľ maloletá používa kozmetiku značky NIVEA, šampón sa pohybuje v cene 2,67 eura, rovnako aj kondicionér, a preto je veľmi ťažké si predstaviť, ako sa matka dopracovala k cene 50 eur na mesiac. Pokiaľ sa týka nákladov na mimoškolskú činnosť maloletej v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, súd zohľadňoval návštevu doučovania anglického jazyka, nemeckého jazyka, matematiky, tanečného krúžku, pravidelné športovanie maloletej, a teda rovnako v súčasnosti nejde o žiadne nové výdavky, teda tam zmena nenastala. Pokiaľ matka tvrdila, že sa skladajú po 20 eur mesačne na stužkovú, aj tento výdavok považujú za nadhodnotený, pretože takto by do decembra v 4. ročníku mala prispieť na stužkovú sumou 350 eur, čo je suma neprimeraná. Na základe týchto skutočností navrhovala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca na sumu 300 eur mesačne, teda o 50 eur.

10. Z opisu mzdového listu otca od jeho zamestnávateľa X. vyplýva jeho priemerný čistý mesačný príjem od 3/2018 do 2/2019 v sume X.XXX,XX eur. Z tohto prehľadu vyplýva, že v mesiaci 2/2019 mesačný príjem otca predstavoval XX.XXX . eur v hrubom a v čistom X.XXX,XX eur. Na strane matky z opisu mzdového listu jej zamestnávateľa P. za mesiace 1,2/2019 u ktorého pracovala do 14.3.2019 vyplýva čistý mesačný príjem v sume XXX,XX.. Zo mzdových listov, ktoré predložila matka od zamestnávateľa O. za mesiac marec predstavuje jej čistý mesačný príjem XXX,XX eur a v mesiaci apríl 2019 čistý mesačný príjem XXX,XX eur.

11. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z.z.) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa ust. § 78 ods. 1,2 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe u mal. dieťaťa sa takáto zmena pomerov predpokladá uplynutím troch rokov, prípadne začatím plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotného stavu dôvodov a pod. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

16. Na základe vyhodnotenia vykonaných dôkazov, každého dôkazu jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a v súlade s cit. zák. ustanoveniami a zásadami pre zvýšenie výživného, súd dospel k tomu záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre zvýšenie výživného zo strany otca pre maloletú W. Je nesporné, že na strane maloletej nastala podstatná zmena pomerov jej fyzickým vývojom a nástupom na strednú školu. V dôsledku tejto podstatnej zmeny pomerov sa podstatne zvýšili výdavky súvisiace s maloletou, ktorej osobnú starostlivosť v určitom rozsahu stále zabezpečuje matka, s ktorou maloletá žije v spoločnej domácnosti, a matka je tá, ktorá dopĺňa účelovo aj finančné potreby maloletej. Matka je zamestnaná, avšak jej príjem je podstatne nižší ako príjem otca dieťaťa, preto aj jej možnosti dopĺňať finančne potreby maloletej sú nižšie. Otec plní svoju vyživovaciu povinnosť iba finančne, na výchove maloletej sa nepodieľa, s maloletou sa nestretáva, teda vo väčšom rozsahu, nad sumu určeného výživného sa na výdavkoch maloletej nezúčastňuje a neprispieva v dôsledku toho ani na jednorazové zvýšené výdavky. Matka svoje zvýšené výdavky s maloletou preukázala, resp. ich zvýšenie bolo zo strany otca čiastočne nesporné, pričom dokazovať bolo potrebné iba výdavky mimoriadneho charakteru, pretože výška bežných výdavkov je súdu známa z rozhodovacej činnosti. Preto podľa zváženía súdu aj tie výdavky, ktoré sa zdajú byť otcovi nadhodnotené, môžu byť matkou na maloletú vynaložené, pokiaľ na to finančné prostriedky má (napr. mesačné vreckové 60 eur, alebo mesačné výdavky na kultúru 40 eur, vyššie výdavky na stravovanie a pod.)

17. Zo zákonných ustanovení citovaných v rozsudku týkajúcich sa určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného

stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

18. Súd v ďalšom posudzoval a hodnotil zárobkové možnosti a schopnosti, ako aj majetkové pomery na strane povinného rodiča- otca maloletej. Dospel k tomu záveru, že na strane otca maloletej sa podstatne zmenili jeho zárobkové možnosti a schopnosti, ako aj majetkové pomery. Otec u svojho zamestnávateľa dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vyšší o XXX až XXX eur, poberá benefity, ktoré predtým nepoberal, je spoluvlastníkom F. auta a pod., teda podstatne sa zlepšili aj jeho majetkové pomery. Pokiaľ otec spláca hypotéku, alebo leasing, tento jeho záväzok sa odráža vo zvýšení jeho majetku, preto súd na túto skutočnosť nemohol prihliadnúť aj z toho dôvodu, že záväzky rodiča nemajú prednosť pre výživným. Na strane otca sa však zmenili pomery aj v tom, že sa oženil, a teda s manželkou, ktorá má svoj príjem, znášajú náklady súvisiace s ich domácnosťou spoločne. Otcovi vyživovacia povinnosť nepríbudla. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otcova životná úroveň je podstatne vyššia, ako životná úroveň matky maloletej a preto maloletá má zákonom upravené právo podieľať sa na tejto vyššej životnej úrovni otca. Na základe uvedeného súd rozhodol o zvýšení bežného výživného zo strany otca na sumu 350 eur mesačne, ktorú považoval za primeranú zisteným okolnostiam prejednávanej veci. Spolu so sporivou časťou výživného 50 eur mesačne, otec je schopný platiť výživné v sume 400 eur mesačne zo svojho príjmu, bez ohrozenia svojej existencie.

19. Vzhľadom na to, že súd takto zvýšil výživné zo strany otca, vzniklo mu dlžné výživné za obdobie od dátumu podania návrhu, t.j. od 3.12.2018 do konca mesiaca, v ktorom súd o zvýšení výživného rozhodoval, t.j. do 31.7.2019. Výška tohto dlhu predstavuje za 29 dní v mesiaci 12/2018 sumu 93,38 eur ($100:31 \times 29$) a za 7 mesiacov po 100 eur, t.j. 793,38 eur, od ktorej sumy súd odpočítal plnenie zvýšeného výživného za 4 mesiace po 50 eur, t.j. 200 eur. Spolu dlžné výživné predstavuje 593,38 eur, ktorú sumu súd uložil zaplatiť otcovi v lehote určenej vo výroku rozsudku.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.